

В И З Н А Ч Е Н Н Я П О Н Я Т Т Я С Т Р А Т Е Г І Ї П І Д П Р И Е М С Т В А

А н о т а ц і я . Р о з г л я н у т о р і з н о м а н і т н і п о г л я д и н а в и з н а ч е н н я п о н я т т я с т р а т е г і ї , г о л о в н і с к л а д о в і с т р а т е г і ї , в и з н а ч е н о п р а в и л а п р и й н я т т я р і ш е н ь , с п р я м о в а н и х н а п о д а л ь ш у д і я л ь н і с т ь п і д п р и е м с т в а , а т а к о ж д о с л і д ж е н о о с о б л и в о с т і ф о р м у в а н н я с т р а т е г і ї п і д п р и е м с т в а .

А н н о т а ц и я . Р а с с м о т р е н ы р а з н о о б р а з н ы е в з г л я д ы н а о п р е д е л е н и е п о н я т и я с т р а т е г и и , г л а в н ы е с о с т а в л я ю щ и е с т р а т е г и и , o п р e d e л e н ы п р a в и л a п р и н я т и я р e ш e н и й , н a п р a в л e н н ы х н a д a л ь н e й ш y д e я т e л ь н o c т ь п р e d п р и я т и я , a т a k ж e и c c л e d o в a н ы o c o б e н н o c т и ф o p m и p o в a н и я c т р a t e г и и п р e d п р и я т и я .

A n n o t a t i o n . T h e a r t i c l e d e s c r i b e s t h e v a r i o u s a p p r o a c h e s t o t h e d e f i n i t i o n o f t h e c o n c e p t o f s t r a t e g y , t h e m a i n c o m p o n e n t s o f a s t r a t e g y , t h e d e c i s i o n - m a k i n g r u l e s b a s e d o n t h e f u r t h e r a c t i v i t i e s o f a c o m p a n y a r e d e t e r m i n e d , a n d t h e p e c u l i a r i t i e s o f t h e f o r m a t i o n o f t h e c o m p a n y s t r a t e g y a r e s t u d i e d .

К л ю ч о в і с л о в а : с т р а т е г і я п і д п р и е м с т в а , с т р а т е г і ч н е п л а н у в а н н я , к о н к у р e н ц і я .

Стратегія є узагальненою моделлю дій, необхідних для досягнення поставлених цілей. Цілі – це ключові результати, до яких прагне підприємство у своїй діяльності. Ставлячи певні цілі, керівництво формує ті головні орієнтири, на яких повинна бути сфокусована вся діяльність підприємства і його колективу.

Метою даної статті є огляд визначення стратегії як поняття та розкриття значення формування стратегії у розвитку і функціонуванні підприємства.

Серед вчених, які досліджували дане питання, можна виділити таких, як: І. Ансофф, А. Чендлер, Г. Мінцберг, М. Портер, Б. Карлоф та ін. [1 – 6].

Дослідження існуючих концепцій стратегії дало можливість виділити основні погляди до визначення поняття "стратегія". Одним із головних підходів можна назвати ототожнення стратегії з набором правил прийняття рішень. Так, Г. Мінцберг описував стратегію не лише як план, а і як комплекс дій та рішень, що є відправною точкою в розробці планів [4].

М. Портер визначав стратегію як взаємодію різних складових частин підприємства з метою визначення того, як іде збільшуватися цінність. Стратегія полягає у створенні позиції, у відмові від деяких видів діяльності та погодженні обраних напрямів діяльності [5].

І. Ансофф розглядав стратегію як довгостроково якісно визначений напрям розвитку організації, спрямований на закріплення її позицій, задоволення споживачів та досягнення поставлених цілей, та виділяв такі правила:

- правила аналізу зовнішнього середовища та його вплив на функціонування організації;
- правила аналізу внутрішнього середовища підприємства;
- правила оцінки результатів діяльності організації на даний момент та в перспективі;
- правила щоденної діяльності підприємства [1].

Іншим концептуальним підходом є визначення стратегії як засобу досягнення цілей підприємства. Даний підхід ґрунтується на тому, що визначення стратегічних цілей організації тісно пов'язане з формуванням шляхів їх досягнення. Наприклад, Б. Карлоф визначав стратегію як узагальнену модель дій, які необхідні для досягнення встановлених цілей шляхом координації та розподілу ресурсів компанії [2].

А. Чендлер трактував стратегію як генеральну програму визначення головних довгострокових цілей і задач підприємства, прийняття курсу дій та розподіл ресурсів, необхідних для виконання поставлених цілей. При цьому основним процесом у виборі та формуванні стратегії він визначав раціональне планування [6].

Д. Куїнн розглядав стратегію як патерн, або план, що інтегрує головні цілі організації, її політику і дії в узгоджене ціле. Правильно сформульована стратегія дозволяє впорядковувати та розподіляти завжди тією чи іншою мірою обмежені ресурси організації гранично ефективним і єдино правильним чином на основі внутрішньої компетентності, передбачення змін у зовнішньому середовищі й обліку можливих контрдій опонентів [3].

Таким чином, основними складовими частинами стратегії підприємства є заздалегідь розроблений план дій. Підприємство має бути готовим до будь-яких непередбачуваних обставин, які можуть виникнути як у зовнішньому, так і внутрішньому середовищі підприємства. Швидкий темп економічного розвитку України призводить до зростання конкуренції, необхідності здійснення глибоких структурних зрушень у виробництві та його широкого технологічного оновлення з використанням новітніх досягнень науково-технічного прогресу. Все сказане обумовлює пошук нових шляхів у розробці та вдосконаленні стратегії підприємства задля неодмінного досягнення тих цілей, які дійсно стратегічно важливі для організації, і досягнення успіху підприємства в довгостроковій перспективі.

Наук. керівн. Мазоренко О. В.

Л і т е р а т у р а : 1. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия / И. Ансофф ; пер. с англ. – СПб. : Наука, 1991. – 519 с. 2. Карлоф Б. Деловая стратегия / Б. Карлоф ; пер. с англ. – М. : Экономика, 2011. – 239 с. 3. Куїнн Д. Стратегический процесс. Концепции, проблемы, решения / Д. Куїнн, Г. Мінцберг, С. Гошал. – СПб. : Питер,

